

F
FUTUREVVA

krypto

podstawy.

ZACZNIJ OD TEGO

What if?

Co, jeśli chcesz zrozumieć świat kryptowalut i nowych technologii, ale do tej pory całe to słownictwo brzmiało jak obcy slang, a inwestowanie w cyfrowe aktywa wydawało się czymś odległym, ryzykownym, wręcz nie dla Ciebie? Spokojnie, jesteś w idealnym miejscu – ja też w nim byłam kilka lat temu i przygotowałam dla Ciebie coś, co mocno przyspieszy Twój rozwój.

Na kolejnych stronach znajdziesz mój autorski słownik – stworzony po to, by rozjaśnić najważniejsze pojęcia i pomóc zbudować pewność siebie w świecie, który tylko z pozoru jest taki skomplikowany.

A kim jestem, żeby o tym mówić?

Działam jako Twórczyni internetowa [@futurevva](#), jestem inwestorką, przedsiębiorczynią i futurolożką. Aktywnie śledzę trendy związane z cyfrową transformacją, inwestycjami i nowymi technologiami właściwie od 2020 roku. Jako pasjonatka zdecentralizowanych rozwiązań, zarażam entuzjazmem do cyfrowego świata, jednocześnie zachowując trzeźwość umysłu tam, gdzie inni mogą dawać ponieść się emocjom.

Z wykształcenia jestem pedagożką, z zamiłowania studentką psychologii i ekonomii behawioralnej. Łączę empatię z analitycznym spojrzeniem i humanistyczną wrażliwość z cyfrowymi tematami. Na co dzień działam jako PR managerka w Girls Money Club, gdzie współtworzę największą w Polsce społeczność kobiet, które działają na rynkach inwestycyjnych.

Na co dzień balansuję między światem technologii a codziennością, przyglądając się temu, jak algorytmy wpływają na nasze decyzje finansowe, dobrostan i relacje. Żyję w rytmie cyfrowej nomadki – z laptopem i kotką Kirą u boku przemierzam coworkingi i różne rejony - te lokalne i egzotyczne.

Pamiętaj, że przedstawiona wiedza to moje własne spojrzenie na finanse i inwestycje. Nie są to żadne konkretne rekomendacje inwestycyjne czy porady zgodne z przepisami prawa. Staram się, by treści były wartościowe i pomocne, ale pamiętaj, że każda decyzja inwestycyjna to indywidualna sprawa.

Dlatego działaj odpowiedzialnie!

Jak to się zaczęło?

W 2008 roku, w samym środku globalnego kryzysu finansowego, anonimowa osoba lub grupa osób, ukrywająca się pod pseudonimem Satoshi Nakamoto, opublikowała przełomowy dokument zatytułowany „Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System”. Ta „biała księga” zaprezentowała światu zupełnie nową koncepcję systemu płatności opartego na technologii blockchain, który miał działać poza wpływem banków i instytucji rządowych.

Na początku 2009 roku Nakamoto zainicjował sieć Bitcoin, tworząc pierwszy blok – znany jako „Genesis Block” lub „Blok 0”. W tym bloku znalazł się komunikat odnoszący się do kryzysu finansowego, co podkreślało związek Bitcoina z wydarzeniami na ówczesnym rynku i próbę stworzenia alternatywy wobec tradycyjnych systemów finansowych. Pierwsza znana transakcja handlowa z użyciem Bitcoina miała miejsce w 2010 roku. Programista Laszlo Hanyecz zapłacił 10 000 BTC za dwie pizze, co przeszło do historii jako Bitcoin Pizza Day, obchodzony co roku 22 maja.

Co dalej?

Lata 2020-2021 przyniosły kryptowalutom, takim jak Bitcoin, ogromną popularność wśród inwestorów instytucjonalnych i indywidualnych. Wynikający z tego wzrost popytu doprowadził do gwałtownych wzrostów cen, a Bitcoin stał się bardziej narzędziem inwestycyjnym niż środkiem płatniczym. Wraz z rosnącym zainteresowaniem kryptowaluty zyskują coraz szersze zastosowanie, co stymuluje ich rozwój.

Podział kryptowalut:

BITCOIN

Pierwsza i najważniejsza kryptowaluta, często omawiana osobno z uwagi na swoją wyjątkową pozycję. Podobnie Ethereum – kryptowaluta wykorzystywana m.in. w aplikacjach zdecentralizowanych.

ALTCOINY

To wszystkie kryptowaluty poza Bitcoinem, stanowiące alternatywę dla najstarszej kryptowaluty.

MEMECOINY

Projekty kryptowalutowe inspirowane memami, charakteryzujące się wysokim ryzykiem, np. Dogecoin.

SHITCOINY

Mało wartościowe projekty kryptowalutowe, często tworzone w celu wyłudzeń lub spekulacji, zazwyczaj mało popularne i niekoniecznie przydatne.

Do czego w ogóle służą kryptowaluty?

Kryptowaluty to cyfrowe/wirtualne aktywa, które działają bez pośrednictwa banków. **Powstały po to, żeby zapewnić ludziom możliwość przechowywania i przesyłania wartości niezależnie od tradycyjnych instytucji finansowych.** Jak wyżej, Bitcoin został stworzony po kryzysie finansowym w 2008 roku, jako sposób przechowywania pieniędzy bez potrzeby korzystania z banków.

W praktyce, krypto mają więcej zastosowań!

Zastosowanie krypto:

PŁATNOŚCI

Można ich używać do międzynarodowych przelewów, bez opłat bankowych (ale też mają swoje opłaty, czyli fee).

OCHRONA PRZED INFLACJĄ

Mogą być alternatywą dla osób w Krajach o wysokiej inflacji, gdy lokalna waluta traci na wartości.

INWESTOWANIE

Ludzie kupują kryptowaluty licząc na wzrost ich wartości.

Web3 i DeFi

Rozwój aplikacji, które działają na blockchainie umożliwia korzystanie z usług finansowych bez banków (np. pożyczki czy inwestycje).

Jak działa blockchain i do czego może służyć?

Blockchain to rozproszona księga rachunkowa, która jest transparentna, niezmienna i bezpieczna. Każda transakcja dodawana do blockchajna tworzy nowy „blok” danych, który jest połączony z poprzednimi blokami, tworząc tzw. „łańcuch bloków”.

- **zdecentralizowana struktura** – dane w blockchainie są przechowywane na wielu komputerach (węzłach) na całym świecie. Dzięki temu sieć jest odporna na ataki i manipulacje.
- **transparentność i bezpieczeństwo** – każda transakcja jest zapisywana w blockchainie, co oznacza, że można ją sprawdzić w dowolnym momencie. Transakcje są jednak anonimowe (można sprawdzić klucz publiczny, czyli taki „numer konta”, ale nie nasze nazwisko).

Zastosowania blockchaina wykraczają daleko poza kryptowaluty:

- **finanse** – systemy bankowe, rozliczenia międzynarodowe, księgowość...
- **łańcuch dostaw** – śledzenie produktów od momentu produkcji aż do sprzedaży końcowej...
- **systemy głosowania** – blockchain może zapewnić bezpieczne, transparentne wybory...
- **ochrona danych medycznych** – przechowywanie i zabezpieczanie wrażliwych informacji pacjentów...

Ile inwestuje się w kryptowaluty?

Kwoty inwestowane w kryptowaluty mogą być bardzo różne – od kilkudziesięciu dolarów po setki milionów. Fundusze inwestycyjne i duże firmy, takie jak MicroStrategy, Tesla czy BlackRock zainwestowały setki milionów dolarów w Bitcoina i inne kryptowaluty jako rezerwę majątkową. Inwestorzy indywidualni zazwyczaj inwestują mniejsze kwoty, a ich podejście bywa bardziej spekulacyjne. Fakty są takie, że inwestować w krypto możesz już od kilkudziesięciu złotych!

Jak działają ETF-y na kryptowaluty?

ETF-y na kryptowaluty to fundusze, które śledzą cenę określonej kryptowaluty lub grupy kryptowalut i są notowane na tradycyjnych giełdach papierów wartościowych. Inwestorzy mogą kupować i sprzedawać jednostki takich ETF-ów tak samo, jak akcje innych spółek, a więc ułatwia to inwestowanie w kryptowaluty osobom, które nie chcą samodzielnie zarządzać portfelem cyfrowych walut. Aktualnie mamy ETF-y na Bitcoina i Ethereum, ale prawdopodobnie w przyszłości czekają nas inne.

Czym są stablecoiny?

Stablecoiny to rodzaj kryptowalut, które są zaprojektowane tak, aby utrzymywać stałą wartość, najczęściej zbliżoną do wartości tradycyjnych walut, jak dolar amerykański (USD). Głównym celem stablecoinów jest stabilność cenowa, a to odróżnia je od innych kryptowalut, które mogą cechować się dużymi wahaniami wartości.

krypto vs waluty fiat

PODOBIENSTWA

środek wymiany: mogą być używane do zakupu towarów i usług

przechowywanie wartości: mogą służyć do gromadzenia i przekazywania wartości

legalność i inwestycje: są legalne (krypto w większości krajów) i mogą być używane w handlu oraz inwestycjach

wpływ czynników ekonomicznych: ich wartość zależy od podaży, popytu, sytuacji geopolitycznej i innych czynników gospodarczych

zaufanie konsumentów: funkcjonują dzięki zaufaniu użytkowników do systemu

RÓŻNICE

decentralizacja: kryptowaluty są zdecentralizowane, fiat kontrolowany przez banki centralne

zasięg: kryptowaluty mają globalny zasięg, fiaty są lokalne

definitywne: transakcje kryptowalutowe są nieodwracalne, fiaty można cofnąć (np. prosząc bank o wycofanie przelewu)

pośrednicy: kryptowaluty działają bez pośredników, fiaty wymaga udziału innych podmiotów.

ZALETY

- ☑ prędkość transakcji międzynarodowych
- ☑ krypto są dostępne 24/h
- ☑ możliwość przesyłania dużych kwot są łatwo dostępne
- ☑ niski próg wejścia
- ☑ system płatniczy niezależny od pośredników
- ☑ użytkownicy są równi (decentralizacja)
- ☑ możliwość zachowania anonimowości
- ☑ nowoczesna technologia blockchain
- ☑ dywersyfikacja
- ☑ potencjał wzrostu

KRYPTOWALUTY

WADY

- ☒ wysoka zmienność
- ☒ ryzyko
- ☒ brak możliwości anulowania transakcji
- ☒ zgubione/zapomniane hasło
- ☒ przewartościowane projekty
- ☒ znaczne wahania cen spowodowane np. wpisem na Twittera (X)
- ☒ oszustwa, manipulacje rynkiem
- ☒ dezinformacje, fake newsy
- ☒ nieetyczne zachowania giełd (np. przemykanie oczu na pranie pieniędzy itd.)

Słownik krypto slangu i podstawowych terminów:

HODL

- „trzymanie” kryptowaluty, niezależnie od wahań cen. Słowo „HODL” pochodzi od błędu literowego („hold” - trzymać) i z czasem stało się popularnym określeniem strategii długoterminowego trzymania kryptowaluty.

Whale

- „Wieloryb” to inwestor lub instytucja, która posiada dużą ilość kryptowaluty (ale też innych aktywów) i swoimi ruchami może wpływać na cenę rynku. Wieloryby mogą wstrząsnąć rynkiem, sprzedając lub kupując duże ilości krypto.

Pump and dump

- technika manipulacji rynkiem polegająca na sztucznym zwiększeniu wartości kryptowaluty (pump), po czym następuje masowa sprzedaż (dump), co prowadzi do gwałtownego spadku ceny.

DYOR (Do Your Own Research)

- „Samodzielnie sprawdzaj temat”, czyli zalecenie, żeby przed zainwestowaniem przeprowadzić własne badania na temat projektu, zamiast polegać tylko na opiniach innych.

Bagholder

- osoba, która trzyma kryptowalutę mimo spadku jej wartości, najczęściej w nadziei, że cena z czasem wzrośnie.

Satoshi

- mała jednostka Bitcoina, czyli 0,00000001 BTC. Nazwa pochodzi od pseudonimu twórcy Bitcoina, Satoshiego Nakamoto.

ATH (All-Time High)

- najwyższa cena, jaką kryptowaluta kiedykolwiek osiągnęła. Oznacza, że kryptowaluta osiągnęła swój szczyt wartości.

REKT

- pochodzi od słowa „wrecked” (zniszczony) i oznacza sytuację, w której ktoś poniósł duże straty, najczęściej w wyniku gwałtownego spadku cen.

To the moon

- termin używany do opisu sytuacji, gdy wartość kryptowaluty rośnie gwałtownie i „leci na Księżyc”. Wyraża optymizm, że cena bardzo wzrośnie.

When lambo

- odnosi się do momentu, w którym inwestor osiągnie na tyle duże zyski, że będzie mógł sobie pozwolić na zakup luksusowego samochodu marki Lamborghini. Lamborghini stało się symbolem sukcesu finansowego wśród entuzjastów kryptowalut, zwłaszcza w początkowych latach rozwoju Bitcoina.

Whitepaper

- dokument techniczny publikowany przez twórców projektu kryptowalutowego. Zawiera pełny opis projektu, w tym jego założenia, cele, technologię, strukturę oraz sposób działania. To fundamentalny dokument, który pomaga inwestorom i entuzjastom zrozumieć, co projekt ma do zaoferowania. Można je sprawdzić np. na stronie whitepaper.io

Shilling

oznacza promowanie konkretnej kryptowaluty lub projektu, często w przesadny i nieuczciwy sposób, aby sztucznie podbić jego wartość lub zainteresowanie. Może polegać na szerzeniu pozytywnych opinii, fałszywych obietnic lub niedostatecznie przemyślanych rekomendacji.

Roadmap

- harmonogram rozwoju projektu, który pokazuje, jakie cele projekt planuje osiągnąć i w jakim czasie.

Tokenomika

- model ekonomiczny danego tokena, opisujący sposób jego dystrybucji, podaży, zapotrzebowania oraz zachęty dla posiadaczy tokenów.

Airdrop

- proces rozdawania darmowych tokenów użytkownikom w zamian za wykonanie prostych zadań, np. za obserwowanie projektu w mediach społecznościowych. Airdropy są popularne jako metoda promocji nowych projektów.

ICO (Initial Coin Offering)

- ICO to odpowiednik giełdowego IPO (Initial Public Offering), czyli moment, w którym projekt oferuje swoje tokeny inwestorom przed oficjalnym startem, aby zebrać fundusze na rozwój.

Bullrun

- termin pochodzi od angielskiego słowa „bull” (byk) i oznacza optymizm inwestorów, którzy liczą na wzrost wartości inwestycji. W trakcie bull runu inwestorzy chętnie kupują akcje lub inne aktywa, co napędza wzrosty.

Bear market

- okres, w którym ceny aktywów spadają przez dłuższy czas, a inwestorzy są bardziej skłonni sprzedawać swoje pozycje, przewidując dalsze spadki. W bear market dominują pesymistyczne nastroje.

ZADANIE DLA CIEBIE

Wejdź na coinmarketcap.com i zobacz, które projekty znajdują się w TOP10.

Wybierz jakiś projekt, kliknij w niego, poczytaj o nim.

Spróbuj znaleźć i przejrzeć jego whitepaper na whitepaper.io, a jeśli masz ochotę, podziel się ze mną przemyśleniami, odzywając się na ewa@futurevva.com

Chcesz wziąć udział w kolejnych dniach wyzwania, założyć konto na giełdzie i kupić swoje pierwsze krypto?

Cały ten proces opisuje w e-booku „*Crypto for begginers*” dostępnym na futurevva.com

